

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ที่มีต่อผู้อ่าน ขอบเขตของการวิจัยคือ วิเคราะห์นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล เฉพาะที่มีเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยเชื้อสายจีนเท่านั้น จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ เหลื่อมไหม ลายหมอย ลอดลายมังกร ลำภาทอง ชิงตั้ง กุหลาบจีน ขอมอนไบนั่น...ที่เธอฝันยามหนุน โดยมีสมมุติฐานการวิจัยคือ ภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล สะท้อนการต่อสู้กับโชคชะตาชีวิต ความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการสร้างตัวและมีบทบาทเด่นต่อเศรษฐกิจกับสังคมไทย สรุปผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่านวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ได้สะท้อนสภาพสังคมชาวไทยเชื้อสายจีน ในด้านสภาพความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยเชื้อสายจีนกับคนในสังคม ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ คำสั่งสอน และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน ดังนี้

5.1.1 ด้านสภาพความเป็นอยู่ของชาวไทยเชื้อสายจีน

นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ได้สะท้อนว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนส่วนมากจะอาศัยอยู่ที่เขาราช ซึ่งเป็นชุมชนที่ชาวจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และชาวไทยเชื้อสายจีนส่วนมากจะเริ่มการค้าขายสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือทำงานเป็นลูกจ้าง แม้สังคมชาวไทยเชื้อสายจีนจะเจริญรุ่งเรืองด้วยการค้าขาย แต่ในภาพรวมแล้ว สภาพความเป็นอยู่ของชาวไทยเชื้อสายจีนมีความยากลำบาก ชาวจีนอพยพที่เข้ามาแบบเสื่อผืนหมอนไบนั่นยังคงไม่สามารถสร้างตัวเองได้ในตอนแรก คนเหล่านี้ยังคงต้องใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก พวกเขาส่วนมากต้องอาศัยอยู่ในห้องแถวเก่าๆ ทำมาหากินด้วยการรับจ้างทั่วไปหรือด้วยการขายของเล็ก ๆ น้อย ๆ บางครอบครัวถึงขั้นอดอยากไม่มีกิน พวกเขาต้องใช้ชีวิตอย่างขมขื่นและยากลำบาก ชาวไทยเชื้อสายจีนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อทำมาหากิน แต่พวกเขาไม่เคยท้อแท้ในการค้นหาวิถีทางที่พอจะทำมาหากินได้ เพื่อที่จะอยู่รอด เพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตัวเองดีขึ้น ชาวไทยเชื้อสายจีนต้องหาเช้ากินค่ำ ทำงานหาเงินอย่างไม่มีวันหยุด ความยากจนทำให้ชาวไทยเชื้อสายจีนต้องใช้ชีวิตอย่างประหยัด ใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ไม่ฟุ่มเฟือย พวกเขาอาศัยอยู่

ในห้องแถวเก่า ๆ แคบ ๆ ขาดข้าวของที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ด้วยความอดทน ความเข้มแข็งและความพยายาม ชาวไทยเชื้อสายจีนก็สามารถทำมาหากินช่วยเหลือตัวเองได้

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยเชื้อสายจีนในสังคมก็เป็นไปได้ด้วยดี คือ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มิได้มีตรีจิตต่อกัน ในนวนิยาย ของประภัสสร เสวิกุล ได้สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยเชื้อสายจีนกับคนในสังคมในด้านต่างๆ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวของชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวไทยเชื้อสายจีนกับชาวไทย และชาวไทยเชื้อสายจีนด้วยตนเอง

ความสัมพันธ์ในครอบครัวของชาวไทยเชื้อสายจีน ผู้ชายเป็นผู้นำของครอบครัว ซึ่งเป็นความนิยมของชาวจีนที่สืบทอดจากโบราณ ผู้ชายมีอำนาจในครอบครัว เป็นเสาหลักในครอบครัว ผู้ชายจึงต้องมีความรับผิดชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่เลี้ยงดูครอบครัว และเป็นทายาทของครอบครัว ระบบพ่อเป็นใหญ่ยังไม่เคยเปลี่ยนแปลงในครอบครัวชาวไทยเชื้อสายจีน พ่อมีหน้าที่หาเงินเลี้ยงครอบครัว และทุกคนในบ้านก็ต้องอาศัยผู้เป็นพ่อ หากครอบครัวสูญเสียพ่อไป ครอบครัวนั้นจะได้รับความเดือนร้อน ไม่มีความสุข หรือถึงขั้นที่ครอบครัวแตกแยก แม้จะยากลำบากขาดแคลน แต่สมาชิกในครอบครัวก็ไม่ได้ละทิ้งกัน หากแต่จะเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจมีความเห็นอกเห็นใจกัน ไม่ท้อแท้ไม่ได้แย้งกัน อดทนและสามัคคีช่วยกันทำมาหากิน ครอบครัวชาวไทยเชื้อสายจีนจึงมีความอบอุ่นและน่าชื่นชมอย่างยิ่ง

ด้านระบบอาวุโสในสังคมชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นระบบอาวุโสแบบจีนนี้ยังคงดำเนินไปอย่างเคร่งครัด กล่าวคือ คนรุ่นหลังจะต้องเชื่อฟังและทำตามผู้อาวุโส และเคารพผู้ใหญ่ ในสังคมชาวไทยเชื้อสายจีนไม่ว่าคนรุ่นใหม่หรือคนรุ่นเก่าก็ต้องดำเนินประเพณีแบบนี้สืบไป แต่ด้วยการพัฒนาของสังคมและการดิ้นรนเพื่ออยู่รอดและทำมาหากินของคนรุ่นหลัง ระบบอาวุโสแบบจีนในสังคมชาวไทยเชื้อสายจีนได้รับการท้าทายอย่างยิ่ง คนรุ่นหลังลดการเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ และให้ความสำคัญกับ ผู้อาวุโสน้อยลงและต่างคนก็ต่างทำมาหากิน ไม่สนใจ ไม่เกรงใจผู้อาวุโสและคนอื่น ๆ

ด้านสถานภาพของผู้หญิง เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากระบบความคิดแบบจีนมา ผู้หญิงในสังคมชาวไทยเชื้อสายจีนยังคงมีฐานะด้อยกว่าผู้ชาย ผู้หญิงมักจะถูกกดขี่จากผู้ชายในครอบครัว ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากผู้เป็นสามี เนื่องจากต้องอาศัยผู้เป็นสามีหรือต้องทำหน้าที่เลี้ยงลูก ในสังคมผู้ชายมักจะดูถูกผู้หญิง ไม่ให้ความสำคัญกับผู้หญิง ผู้หญิงจึงมักจะถูกผู้ชายรังแกเสมอ

ด้านการช่วยเหลือกัน สังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนมีการช่วยเหลือเอื้ออารีกันและกัน เพื่อการอยู่รอด เพื่อให้ชีวิตก้าวหน้าต่อไปได้ ไม่ว่าจะเป็นคนที่รู้จักหรือไม่รู้จักก็ตาม ชาวไทยเชื้อสายจีนมักมีความจริงใจและน้ำใจที่จะไปช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้เดือดร้อน

ด้านปัญหาสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีน ประภัสสร เสวิกุล ได้สะท้อนปัญหาสังคมชาวไทยเชื้อสายจีน ไว้ 3 ด้าน คือ ปัญหาการพนัน ปัญหาความยากจน และปัญหาครอบครัว

ปัญหาการพนัน ชาวไทยเชื้อสายจีนเล่นการพนันนิยมจากเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายก็คิดการพนันอย่างมาก บางคนถึงขั้นที่หมดเนื้อหมดตัวจนไม่สามารถเลี้ยงครอบครัวได้ ต้องอาศัยผู้เป็นภรรยาทำมาหากิน แต่ก็ยังไม่ยอมเลิกการพนัน หากยังมีมากขึ้น ดังนั้นในถนนเยาวราช จึงมีบ่อนการพนันต่าง ๆ เกิดขึ้น ให้บริการแก่นักพนันชาวไทยเชื้อสายจีนหลายแห่ง ปัญหาการพนันยังทำให้ปัญหาอื่น ๆ ในสังคมตามมาด้วย เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว และปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนเล่นการพนันในบ่อนการพนัน เป็นต้น

ปัญหาความยากจนได้กระจายไปทั่วสังคมชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวจีนที่อพยพเข้ามาอาศัยประเทศไทยอย่างเลื้อยผืนหมอนใบนั้น บางคนยังไม่สามารถสร้างตัวหรือทำให้ตัวเองร่ำรวยได้ จึงต้องหาเช่ากินค่า ใช้ชีวิตอย่างประหยัด อาศัยอยู่ในห้องแถวอันคับแคบ บางครอบครัวถึงต้องอดอยากไม่มีอั่งจะกิน ปัญหาความยากจนและปัญหาการพนันมีความสัมพันธ์กันอย่างเห็นได้ชัด ชาวไทยเชื้อสายจีนไม่ว่าชายหญิง คนแก่และหนุ่มสาวก็คิดการพนัน พวกเขาหวังที่จะเลี้ยงชีพให้ตัวเองหลังจากการทำงานเหนื่อยมาทั้งวัน เพื่อจะได้มีรายได้พิเศษเข้าบ้าง แต่บางคนเล่นการพนันแล้วกลับต้องเสียเงินทองจนหมดเนื้อหมดตัว และยังคงยากจนอยู่เช่นเดิม

ปัญหาครอบครัว ในครอบครัวชาวไทยเชื้อสายจีนมีระบบพ่อเป็นใหญ่ทำให้เกิดปัญหามากมาย ประภัสสร เสวิกุล ได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาครอบครัวของชาวไทยเชื้อสายจีนที่ต้องสูญเสียพ่อไป จากครอบครัวดั้งเดิมที่ใช้ชีวิตอย่างสุขสบายแม้ว่าจะไม่ร่ำรวยมากก็มีความสุข แต่เมื่อสูญเสียพ่อไป หรือพ่อกลายเป็นคนที่ไม่รับผิดชอบ ครอบครัวนั้นก็จะได้รับความเดือดร้อน ฐานะครอบครัวก็จะตกต่ำ ลูกเมียก็จะต้องใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาความรุนแรงอีกปัญหาหนึ่งของครอบครัวชาวไทยเชื้อสายจีน โดยผู้เป็นสามีไม่ให้ความเป็นธรรมกับภรรยา ทำร้ายร่างกายและจิตใจผู้เป็นภรรยา

ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพที่ปรากฏในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ชาวไทยเชื้อสายจีนส่วนมากจะเริ่มต้นค้าขายสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือทำงานเป็นลูกจ้าง พอสะสมเงินทองได้จำนวนพอสมควร ก็จะคิดขยายธุรกิจ ประภัสสร เสวิกุลได้เสนอแนวคิดว่าการทำธุรกิจพวกเขาจะก้าวแต่ละก้าวอย่างระมัดระวัง พวกเขาจะคิดอย่างรอบคอบก่อนที่จะก้าว มีความรับผิดชอบในการทำงาน และประกอบด้วยคุณสมบัติหลาย ๆ ประการอย่าง โดยเฉพาะคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การพึ่งตัวเอง และการประหยัด คุณสมบัติเหล่านี้จะช่วยให้ชาวไทยเชื้อสายจีนประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจได้

ด้านคำสั่งสอน คำสั่งสอนที่หลากหลายของชาวจีน หรือชาวไทยเชื้อสายจีน และวิธีการสั่ง

สอนลูกหลานต่าง ๆ ที่ปรากฏในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล เป็นคำสั่งสอนที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณของจีน ปัจจุบันยังคงได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งดีงาม และยังมีการสั่งสอนอยู่ต่อ ๆ ไป คำสั่งสอนเหล่านี้เป็นหลักการสำคัญที่ช่วยทำให้ชาวจีน หรือชาวไทยเชื้อจีนสามารถตั้งฐานะ พัฒนาตัวเองได้ดี และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสังคมไทย ดังคำสั่งสอนต่าง ๆ ที่ปรากฏในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล คือให้มีความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวทิตะ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การประหยัด

ด้านวัฒนธรรม ชาวไทยเชื้อสายจีนยังรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมได้เป็นอย่างดี และยังได้สะท้อนให้เห็นถึง การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมจีนและไทย ทั้งด้านความเชื่อ ขนบธรรมเนียมและประเพณี การแต่งกาย และอาหารการกิน

ด้านความเชื่อ พบว่า ความเชื่อแบบดั้งเดิมของชาวจีนยังคงดำเนินอยู่ในสังคมชาวไทย เชื้อสายจีนจากบรรพบุรุษผู้ลูกหลาน แต่ชาวไทยเชื้อสายจีนเหล่านี้ได้รักษาความเชื่อด้านการเลี้ยงดู ลูกหลาน ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ย เทวดา ศาลเจ้า ได้เป็นอย่างดีและมีการสืบทอดให้ลูกหลานของตน ให้ทำตามความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่อไป ในขณะที่เดียวกันก็มีการผสมผสานกับ วัฒนธรรมไทยไปพร้อม ๆ กันด้วย

ด้านการแต่งกาย ชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นเก่าที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมคง แต่งตัวแบบชาวจีน คือชายสวมใส่เสื้อ และกางเกงแบบจีน หญิงสวมชุดกระโปรง คนเหล่านี้มักจะเป็นคนมีฐานะดี การแต่งกายของชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นเก่ายังเป็นไปตามรูปแบบของจีน การแต่ง การของชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นใหม่มีการเปลี่ยนแปลงไป คนรุ่นใหม่มักจะมีแต่งตัวที่ทันสมัยกว่า

ด้านอาหารการกิน ชาวไทยเชื้อสายจีนยังนิยมกินอาหารจีน หรืออาหารที่มีรสชาติแบบจีน พวกเขาซื้อเครื่องเทศปรุงอาหาร และของชำต่างๆจากจีน กินน้ำชาเป็นประจำ ใช้น้ำชาในการ รับแขก นอกจากนี้วิธีการรับประทานอาหารของชาวไทยเชื้อสายจีนก็ยังคงใช้วิธีการกินอาหารแบบ จีน คือใช้ตะเกียบในการกินอาหาร ชาวไทยเชื้อสายจีนได้รักษาอาหารการกินแบบจีนไว้ได้เป็นอย่างดี

ด้านการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน ชาวจีนอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ย่อมได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมไทย ชาวไทยเชื้อสายจีนนอกจากจะเชื่อเรื่องศาล เจ้าแล้ว ยังเชื่อในพุทธศาสนาแบบไทย คือ การทำบุญตักบาตรเหมือนกับชาวไทย ในด้านการใช้ ภาษา ชาวไทยเชื้อสายจีนใช้ภาษาจีนควบคู่กับภาษาไทย ใช้ทั้งตัวอักษรจีนและตัวอักษรไทย ฟัง เพลงจีนและฟังไทยคู่กัน ไป วัฒนธรรมของสองชนชาติได้มีการผสมผสานกันอย่างกลมกลืน

5.1.2 การศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล

ผลการวิจัยพบว่า นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล มีอิทธิพลต่อผู้อ่านและสังคมในด้านต่างๆ คือ ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของชาวไทยเชื้อสายจีนได้มากขึ้น สามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้อ่าน กระตุ้นให้ผู้อ่านมีความเข้มแข็งและความอดทนเพื่อต่อสู้กับโชคชะตาชีวิต สั่งสอนให้ผู้อ่านรู้จักใช้ชีวิตอย่างประหยัดและพอเพียง ดักเตือนผู้อ่านให้ห่างไกลจากการพนันหรือสิ่งผิดกฎหมาย ชักชวนให้คนในสังคมรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กระตุ้นให้เห็นความสำคัญกับผู้หญิงและยุคความรุนแรงในครอบครัว

นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของชาวไทยเชื้อสายจีนมากขึ้น ผู้เขียนมีการบรรยายสภาพความเป็นอยู่และสังคมชาวไทยเชื้อสายจีนผ่านทัศนะคำพูด ความนึกคิดของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ ของชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งชาวไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพการค้าขาย และการรับจ้าง สังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในยุคนั้นมีความเป็นอยู่อย่างยากลำบาก แต่คนในสังคมมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจต่อกัน ชาวไทยเชื้อสายจีนได้รักษาประเพณีวัฒนธรรมแบบจีนดั้งเดิมได้เป็นอย่างดี คือ เชื่อในเรื่องศาลเจ้า สิ่งเหล่านี้ได้ทำให้ผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจชาวไทยเชื้อสายจีนมากยิ่งขึ้น

นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ได้ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้อ่าน คือ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ การทำความดีไม่ทำความชั่ว ผู้เขียนปลูกฝังความกตัญญูแก่ผู้อ่านโดยผ่านคำพูดหรือพฤติกรรมของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านซาบซึ้งใจในการกระทำและคำพูดของตัวละคร กระตุ้นให้เกิดความรักต่อพ่อแม่ ผู้เขียนได้ปลูกฝังความซื่อสัตย์ให้แก่ผู้อ่าน โดยผ่านคำพูดและการกระทำของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเกิดจิตสำนึกว่าการไม่ซื่อสัตย์ไม่ซื่อตรงเป็นสิ่งที่น่าอับอายและน่าเกลียด ผู้เขียนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ด้านการทำความดีไม่ทำความชั่วแก่ผู้อ่าน โดยผ่านคำพูดของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเกิดความกลัวในการทำบาป สั่งสอนให้ผู้อ่านทำความดีไม่ทำความชั่ว เพราะทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล กระตุ้นให้ผู้อ่านมีความเข้มแข็งและความอดทนเพื่อต่อสู้กับโชคชะตาชีวิต โดยผ่านประสบการณ์ชีวิตของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเรียนรู้ว่าความเข้มแข็งและความอดทนสามารถนำพาเราไปสู่จุดหมายปลายทางและประสบความสำเร็จ แต่หากประสบความสำเร็จล้มเหลวแล้วก็อย่าท้อแท้ ต้องเข้มแข็งและอดทนลุกขึ้นเพื่อสร้างตัวใหม่และสุดท้ายเราก็จะสามารถประสบความสำเร็จได้

นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล สั่งสอนผู้อ่านให้รู้จักใช้ชีวิตอย่างประหยัดและพอเพียง โดยผ่านคำพูด สภาพความเป็นอยู่ของตัวละคร การใช้ชีวิตอย่างประหยัดของตัวละครทำให้ผู้อ่านซาบซึ้งใจในการใช้ชีวิตแบบตัวละคร กระตุ้นให้ผู้อ่านเข้าใจถึงชีวิตอันยากลำบากมากขึ้นและเกิด

ความทะนุถนอมชีวิตความเป็นอยู่ของตน

นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ได้ตักเตือนผู้อ่านให้ห่างไกลจากการพนันหรือสิ่งผิดกฎหมาย ผู้เขียนได้สะท้อนให้ผู้อ่านได้เห็นถึงอันตรายของการพนันและสิ่งผิดกฎหมายที่มีต่อคนคิด การพนันซึ่งจะทำให้คนหนึ่งคนหมดเนื้อหมดตัวได้ เสรีรัฐก็กลายเป็นคนยากจนได้ และทำให้ครอบครัวเดือดร้อน ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกกลัว ตักเตือนให้ผู้อ่านอย่าไปยุ่งกับการพนันและสิ่งผิดกฎหมาย

นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ชักชวนให้คนในสังคมรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เขียนได้สะท้อนให้ผู้อ่านได้เห็นถึงการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของตัวละครชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งการช่วยเหลือกัน ทำให้ชีวิตของคนอื่นและตัวเองดีขึ้น ทำให้ผู้อ่านได้สัมผัสถึงความอบอุ่นและภาคภูมิใจที่ได้มาจากการช่วยเหลือคนอื่น ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากช่วยเหลือคนอื่นด้วย

นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของผู้หญิงและกระตุ้นให้ยุติความรุนแรงในครอบครัว ผู้เขียนได้สะท้อนให้ผู้อ่านได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และประสบการณ์อันเลวร้ายของผู้หญิงผ่านครอบครัวของตัวละครหญิงหรือประสบการณ์ทางสังคมของตัวละครหญิงเอง ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสงสารผู้หญิง และได้มองเห็นถึงความรุนแรงในครอบครัวเป็นสิ่งที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก ทำให้ครอบครัวไม่มีความสุข จึงเป็นการกระทำที่ควรยุติอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงสามารถกระตุ้นให้ผู้อ่านให้ความสำคัญกับผู้หญิงและกระตุ้นให้ยุติความรุนแรงในครอบครัวด้วย

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล พบว่า ประภัสสร เสวิกุล มีมุมมองที่เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนลึกซึ้งและชัดเจนมาก โดยเฉพาะเรื่องราวที่เกี่ยวกับการสร้างตัวของชาวจีนโพ้นทะเลที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจว่า ชาวจีนที่อพยพเข้ามาเมืองไทยต้องเผชิญกับความยากลำบาก และชาวจีนที่ยืนยันมั่นเพียร ต่อสู้กับความยากลำบาก และมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต กลุ่มชาวจีนพวกนี้จึงได้ตั้งเนื้อตั้งตัวที่เมืองไทย ซึ่งไม่ว่าเป็นคนชาติใดก็ตาม ถ้าหากว่ามีความยืนยันมั่นเพียรและความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน ในการดำเนินชีวิต จึงจะได้ประสบความสำเร็จ

ส่วนในด้านวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้พบว่า นวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ได้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนและวัฒนธรรมที่ผสมผสานไทยกับจีน วัฒนธรรมดั้งเดิมของจีน อย่างเช่น การกินอาหาร การแต่งหน้าแต่งกาย ความเชื่อต่าง ๆ ของชาวไทยเชื้อสายจีนยังคงได้รับการ

ไว้อยู่ แสดงให้ผู้อ่านได้เห็นวัฒนธรรมแท้ที่มาจากต่างดินแดน แต่เวลาและสภาพสังคมจะทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมเข้าอยู่กับสภาพใหม่ ซึ่งจะเกิดวัฒนธรรมแบบผสมผสาน แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงบ้างแต่ยังคงความเป็นจีนไว้มาก เป็นการผสมผสานวัฒนธรรมจีนกับวัฒนธรรมไทยอย่างกลมกลืน

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐาน คือ ภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล จะสะท้อนการต่อสู้กับโชคชะตาชีวิต ความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการสร้างตัวและมีบทบาทเด่นต่อเศรษฐกิจกับสังคมไทย เนื่องจากนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ได้แสดงให้เห็นภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนอย่างชัดเจน และได้ส่งอิทธิพลต่อผู้อ่านอย่างลึกซึ้ง

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติอื่นในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล เพื่อความเข้าใจในภาพสะท้อนสังคมของชนชาติอื่น และเข้าใจในวรรณกรรมของ ประภัสสร เสวิกุล มากขึ้น
2. ควรศึกษาภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายเรื่องอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น นวนิยายเรื่อง หงส์เหนือมังกร อยู่กับก๋ง เป็นต้น เพื่อความเข้าใจในภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายยิ่งขึ้น